

Mel i Sucre

Obra Cultural Balear - Sant Joan

Juliol / 1996 - núm. 193

QUANTS
D'ANYS
FA?

MEL I SUCRE. Juliol, núm. 193. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: carrer de Ramon Llull, 48. 07240 Sant Joan (Mallorca).

Consell de redacció: Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Miquel Company.

Tirada actual: 500 exemplars.

Disseny de la capçalera: Jaume Falconer

Coberta i contracoberta: Faroles en estat deplorable a càrrec de J. Font

Dipòsit legal: PM. 49/1983

Els articles publicats a la revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *Mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- Notícies locals
- Fotos d'antany, per G. Sánchez
- ? 05, per Falconer
- Xerradeta amb l'amo en Joan Gual Mestre, conegut popularment per l'amo en Joan Puro, per de P. Fons
- Diguin el que diguin, no ho crec, per J. Font
- Garbes del P. Ginard (8). Les festes patronals per J. Estelrich
- Mel i sucre, dolcet, dolcet, per J. Bauçà
- Teranyines. Col·lectiu per la Recerca Històrica Santjoanera
- Es pes carnal és de plom, per B. Matas
- Associació de Comerciants i Empresaris de Sant Joan-PIMEM
- Meteorologia, per M. Company i M. Alzamora
- Bon profit
- Agenda

**El consell de redacció
es reunirà dia 26 juliol,
a les 21.30 h, al casal social.
Els col·laboradors
hi estau convidats**

NOTA DE REDACCIÓ

Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta revista, tenen a la seva disposició una secció de «Cartes al Director» que admet escrits que compleixin les següents condicions:

— L'extensió màxima és un foli mecanografiat a dos espais.

— Les cartes han d'anar signades per l'autor, que ha de ser identificable.

NOTÍCIES LOCALS

Les nines varen ser la novetat entre els xeremiers de Sant Joan per la festa del Sol que Balla.

— Se celebrà la festa del Sol que Balla. El divendres 21 de juny s'obriren els actes a les 9 del matí amb una festa de final de curs de l'escola, una diada de teatre (que incloïa tallers de màscares, de maquillatge, d'ombres xineses i de representació, i l'escenificació de l'obra *Na Cat sense cara*). La diada de teatre comptà amb la col·laboració d'Antoni Bonet *Síndic*. L'horabaixa del divendres hi va haver una amollada de coets, anunciant la sortida del dimoni i els capgrossos, acompanyats dels xeremiers (de la qual ara formen part també nines). El cercavila va acabar a la plaça de la Constitució amb el pregó de la festa a càrrec de Rosa Maria Ferriol i l'actuació del grup d'animació infantil Els Borinots. El vespre, a l'església les corals infantil i adulta de l'escola oferiren un concert. Dia 22 hi va haver futbol iniciació (un triangular entre Sant Joan, Montuïri i Ariany). El dia es va tancar amb el sopar de solidaritat. Dia 23 es va jugar el tradicional partit de futbol entre pares i fills, i un partit de mato entre mares i filles. El vespre estava previst un concert de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears-Ciutat de Palma, però només comparegueren uns quants músics. El dia de sant Joan hi va haver coets, cucanyes, jocs, missa i xocolatada a la sortida de sol i, grandia, carreres de cintes. A les 8 del vespre, Joan Barceló concelebrà un ofici solemne en honor del patró. Les festes es tancaren amb teatre infantil i traca final.

— Onofre Torres, rector solidari de Sant Joan, deixarà la responsabilitat de la parròquia. El motiu és que l'han nomenat consiliari diocesà del Moviment d'Escolta i Guiatge de Mallorca, un càrrec que l'obligarà a desplaçar-se sovint fora de Mallorca. Així i tot, continuarà cuidant-se de la parròquia de Montuïri. El pas de Mn. Torres pel comandament dels catòlics de Sant Joan ha estat breu però no exempt de polèmiques i friccions. Recordau el cèlebre referèndum sobre el consolar als funerals o la decisió que el Consell Parroquial no tingués membres que fossin polítics en actiu. Una part dels fidels han passat de la lògica desconfiança inicial a una manifesta antipatia. S'espera que amb el canvi de responsable tornarà l'antiga tranquil·litat a la parròquia, a més de suposar un «ascens» per al rector. La feina que feia Onofre Torres a Sant Joan l'assumirà un altre dels rectors solidaris, Antoni Riutort, acompanyat del prior de Sant Honorat, Pere Riera.

Els empresaris i comerciants de Sant Joan han format una associació que pretén llançar-los cap a un futur més modern i esperançador.

— L'Associació de Comerciants i Empresaris de Sant Joan va celebrar una assemblea el passat 12 de juny. Durant aquesta assemblea, que va servir de presentació formal de l'Associació, es va elegir la Junta directiva, presidida per Montserrat Payeras de *Can Borràs*. En aquest número trobareu la "lletre de convit" de l'Associació, on s'exposen els objectius i els mitjans per assolir-los.

— Enguany, la collita d'albercocs no serà gaire bona. El temps tan inhabitual que ha fet enguany ha estat bo per a alguns cultius agrícoles però no tant per a uns altres.

— L'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Son Juny ha canviat de junta directiva. Aquesta nova junta, que succeeix la que presidia fins ara Joan Serra Cuixart, està encapçalada per primera vegada des que es va fundar l'APA de Sant Joan per una dona, Catalina Gayà. Altres membres són Amador Bauçà *Cai*, Josep Bauçà *des Saig* i Maria Antònia Bauçà *Pericassa*.

— Un notable grup de joves ha participat en un curs de socorrisme que ha acabat recentment a Sant Joan. Les pràctiques es varen fer a la piscina municipal. Precisament, l'explotació de la piscina per aquest estiu ha estat adjudicada a Catalina Morey *Rubertera*.

Durant tot el mes de juliol es fan cursets de natació a la piscina municipal. Per 3.000 pessetes, gent de totes les edats ha tengut ocasió d'aprendre de nedar o de perfeccionar l'estil. Ho ha organitzat la Mancomunitat del Pla amb la col·laboració del Consell de Mallorca.

— Les dues corals que hi ha actualment a Sant Joan oferiren un concert a l'església el passat 22 de juny. Primer actuà la coral infantil, dirigida per Francisca Font; a continuació, la coral adulta, sota la direcció de Joana Estelrich Blanch. S'acabà amb una actuació conjunta de les dues corals.

— Una de les coses que Onofre Torres va deixar embastades a Sant Joan, i que lliga amb el seu nou càrrec, és l'Agrupament Escolta. Ja fa dos anys que es va crear però encara no ha aconseguit la volada que cercaven els organitzadors. Diuen que necessiten gent amb ganes i il·lusió per fer feina. L'escoltisme està dirigit a infants i joves entre 6 i 21 anys i intenta inculcar-los alhora valors humans i cristians.

— El santjoaner Antoni Karmany s'ha proclamat campió d'Espanya de la categoria Masters 60, una prova per a ciclistes de més de seixanta anys. Aquest esportista va tenir una època molt brillant de

**POUS - CISTERNES - SÍQUIES - DEMOLICIONS
FEINES AMB COMPRESSORS - RETRO
MINIEXCAVADORES**

Gabriel Gayà Morlà

Cooperativa, 5-7
Tel.: 64 78 69. Mòbil: 908 53 58 76
07260-PORRERES

BANCA MARCH

C/ de Mestre Mas, 11
Tel.: 52 60 66
07240 Sant Joan

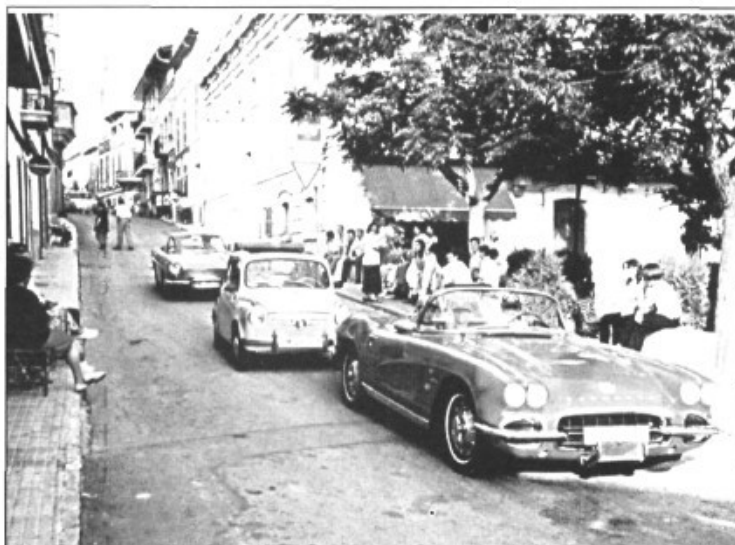
jove i, després d'un parèntesi, l'arrodoneix ara que és veterà. Va córrer a una velocitat mitjana de 36'7 Km/hora. Si teniu una màquina amb comptakilòmetres provau de posar-vos a aquesta velocitat i de mantenir-vos-hi una estona. Segur que després de la prova canviareu la vostra opinió sobre la gent una mica d'edat.

— La festa del Corpus (un dels dijous més importants del calendari catòlic) se celebrà, com és costum aquests darrers anys, un diumenge del mes de juny. A posta de sol sortí una processó, amb el Santíssim, el rector, els nins que han fet la primera comunió i una nombrosa escorta de fidels. Feren el circuit habitual per carrers entapissats de flors i murta i amb domassos a finestres i balcons. Cridà l'atenció un dels balcons sense domassos: el de la rectoria.

El diumenge 19 de juny, la Peña Motorista organitzà la benedicció de vehicles motoritzats, amb motiu de la festa de Sant Cristòfol, una celebració que es remunta a final dels anys 50. A més dels vehicles normals, anaren a cercar la benedicció dues carrosses de la Peña, una d'al·legòrica amb una fada i una mora, i una altra d'homenatge als entranyables costums de Madrid (no, com podríeu pensar, el costum d'espoliar fiscalment les colònies, sinó el de tocar una espècie d'organet, un instrument per als qui estan completament mancats de sentit musical) i una del pub Tres Dos, que comparegué amb una moto amb sidecar sobre la qual anaven un capellà i un escolà (segurament impostors, ja que els autèntics estaven devora el sant). Finalment, desfilaren vehicles d'època, entre els quals causà sensació un Seat 600 descapotable.

— El batle de Sant Joan s'ha recuperat de l'hemorràgia que va tenir el mes passat i que obligà a ingressar-lo en una clínica. Per acabar de recuperar-se, se n'ha anat de vacances. El regidor de Cultura, Joan Magro, també va haver de ser ingressat d'urgència, afectat per una peritonitis aguda. Sortosament ja s'ha recuperat.

— La Banca March ha repartit premis entre els seus clients. Margalida Mieras Munar se'n dugué una sucadora de taronges, Bàrbara Antich Morey un banc d'abdominals i Maria Antich Morey un caiac (una canoa en què el remador va agenollat i maneja un sol rem amb les dues mans).

Alguns cotxes antics acompanyaren les carrosses per la desfilada de Sant Cristòfol.

Analia López García

Esteticista - Cosmetològa

- ◆ Neteja de cutis
- ◆ Peeling físic i químic
- ◆ Hidratació i nutrició
- ◆ Iontoforesi - recuperació facial
- ◆ Aromoteràpia - musicoteràpia
- ◆ Acné
- ◆ Alopècies - tractaments capil·lars

C/ Sant Bartomeu 12 ☆ Tel.: 18 11 60 / 64 62 37 ☆ Montuiri

JAUME SASTRE BAUZA

Llanterner i Pintor

C/ de Josep Rósselló i Ordines

Tel.: 52 65 53

Sant Joan

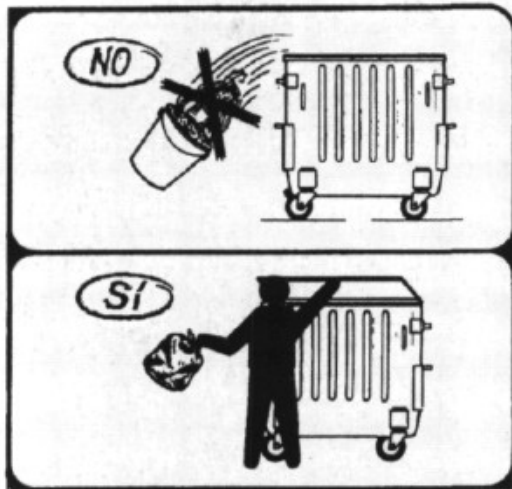
Els beneficis del sopar de solidaritat amb el Tercer Món s'enviaran a Lima (Perú).

subhasta improvisada han estat guanyats nets, ja que la feina, el menjar i els premis de la rifa varen ser aportats generosament per diverses persones i empreses.

— Les camisetes de *Mel i Sucre* han tengut un gran èxit i gairebé s'han exhaurit al cap de poc temps de sortir al mercat. La demanda ha obligat a fer-ne de petites per a infants. El tema de la camiseta ha estat motiu de comentari. D'enfora, pareix que s'acosta un independentista (per l'estel de cinc puntes dins el triangle groc), però de prop es comprova que és una falsa alarma i que es tracta només de celebrar l'arribada de Nadal. Si us afanyau, potser que en trobeu qualcuna, però no és segur.

— Ha començat l'Escola d'Estiu. Com l'any passat, es fan a l'escola de Son Juny i se'n cuiden Catalina Torrens i Marta Company. La finalitat és tenir els infants ocupats amb una cosa més lleugera que l'escola normal però més creativa que els dibuixos de la televisió. A part dels tallers, cada setmana es fa una mica d'excursió per qualche lloc interessant de la vila.

— Un dels darrers actes que haurà organitzat Onofre Torres com a rector efectiu de Sant Joan haurà estat el II Sopar Solidari, que es va fer el dissabte xx de juny. Igual que el de l'any passat, l'objectiu era doble: conscienciar la gent que hi ha persones que les passen magres i recaptar diners per a una finalitat social. Enguany els doblers, poc més de tres-centes mil pessetes, anaven destinats a un laboratori per a un institut de Lima, al Perú, al qual assisteixen alumnes sense recursos econòmics. Tot el que s'ingressà durant el sopar (plat únic: pa amb oli amb qualche fil de tonyina) en concepte de tiquets de menjar, de tiquets de diverses rifes, de la voluntat i d'una

POSAU ELS FEMS DINS LES BOSSES

Per al vidre, paper i ferralla
emprau els contenidors especials

La recollida es farà els
dimarts, dijous i diumenges al vespre

AJUNTAMENT DE SANTJOAN

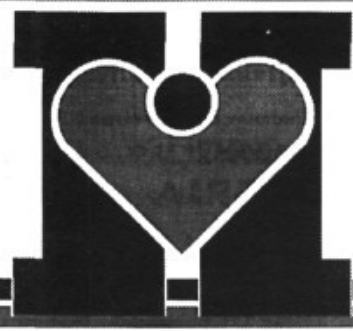
SI TENIU FOTOGRAFIES ANTIGUES

(anteriors als anys setanta)

feis-ho saber a
Gracià Sánchez

Hem començat una nova secció:

FOTOGRAFIES D'ANTANY

HIPER MALLORCA

Hiper Centro

SUPERMERCADO Xmas MANACOR

del 19 de julio al 1 de agosto

leche brik 1 l. ligeros

87

FLORA

PREPARADO LACTEO

Sabor entero

98

fanta naranja, limon, apple pet 2 l.

mayonesa hellmann's 450 gr.

139

HELLMANN'S GRAN MAYONESA

BLANCO DE PRIMERA INCLUSO EN MANCHAS DIFICILES

ARIEL ORO

NUEVO PERFUME MAS FRESCO

MAS BLANCO NO

597

yogur natural danone p-8

8

YOGURTS NATURAL

199

ariel ecobola 2'7 kg.

498

papel higienico p-12 scottex

49

cerveza lata 33 cl. cruzcampo

coca cola 2 l.

149

pañal gafes 34 u. pañales 30 u. ausonia

1194

AUSONIA

FOTOS D' ANTANY

L'arribada del mes de juny no ha estat sempre com ara, malgrat que n'hi hagi que s'ho pensen, que els nins acaben l'escola, les famílies es traslladen a la vorera de mar per no passar tanta calor o duen la fresca a ca seva amb aparells d'aire condicionat, que com bolets surten als balcons i les teulades de la vila. Altre temps el juny era un mes de feina, de molta feina perquè es feien les messes. Feina per a homes, dones, vells i nins. Tots tenien una feina específica en els calorosos, aleshores, junys. La foto que duim avui a les nostres pàgines és un d'aquells estius durs i calorosos dels anys 20. La foto, feta pel metge Soler, recull les famílies de treballadors que estaven a Son Baró. Temps era temps!

Gracià Sánchez

Foto: gentilesa de R. Soler

FONTANERIA i FERRERIA

J. COMPANY

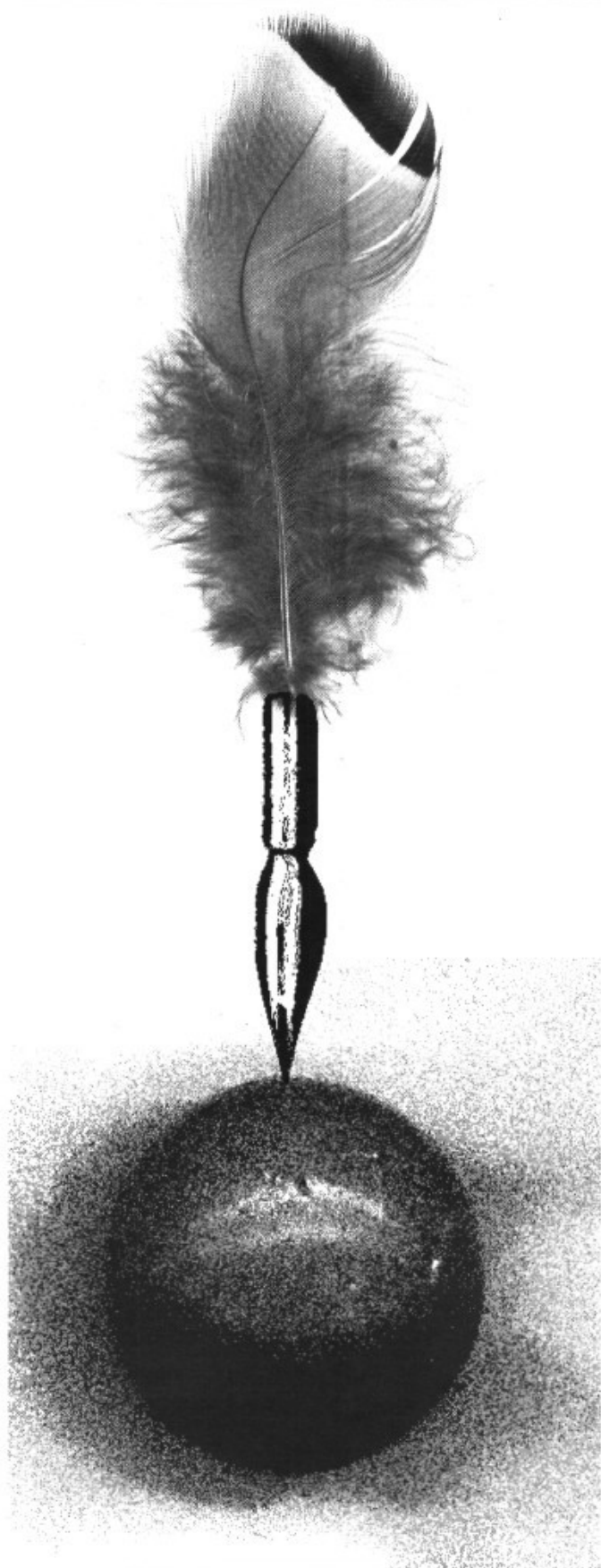
*Instal·lació de banys i
de calefacció central
Llanterneria en general
Ferreria*

C/ Consolació, 17. Sant Joan
tel. 52 62 77

RESTAURANT - BAR

Cta. Manacor - Inca, km 9 Tel. 830246 PETRA

Capitell

Fust

Base

Falconer
?
05

columna del nou govern de la comunitat històrica.

XERRADETA AMB L'AMO EN JOAN GUAL MESTRE, CONEGUT POPULARMENT PER L'AMO EN JOAN PURO

L'amo en Joan Gual Mestre, fill de Joan Gual Genovart i de Joana Aina Mestre Font, germà d'en Miquel i na Maria, neix un 11 de febrer de l'any 1928. Actualment viu al carrer del Carme de Maria de la Salut i té la cotxeria i el cavallet al carrer Font i Roig. Entram al menjador i ens acomodam per parlar un poquet. La seva estimada esposa, madò Coloma Font Cifre és també amb nosaltres.

— *Què ens contau de la infantesa i l'escola, l'amo en Joan?*

— L'any 35, quan tenia set anys, vaig començar a anar a escola. Record que en aquest temps hi havia de mestres D. Joan Mesquida, D. Joan Gran i D. Justo, de qui no se'n saberen noves.

Els temps eren dolents, l'atmosfera estava carregada, corriem l'any 1936, l'amo en Joan tenia 8 anys, era encara un al·lot i els records d'aquest any negre són molt feixucs, amargs i poc agradables per quedar gravats dins la tendra memòria d'un nin d'aquesta edat. Els ulls de l'amo en Joan espiregen, parlen tot sols. No importa demanar el que diuen.

— Aquest any, diu l'amo en Joan amb veu trista, mataren mon pare.

— *I com va ser, si ho podeu dir?*

— Sempre he tengut la mania que es capellà en tenia culpa.

— *I això, l'amo en Joan?*

— El rector vengué a donar al Sol Pas a ca nostra, llavors vivíem davant ca ses Monges, i va coincidir que, aquest dia, mon pare aregava un mul jove. Quan el capellà va entrar, amb un paraigua gros, per beneir ses panades, que llavors el costum era així, es mul se va fer por i es va posar a bufar. Mon pare diu al meu germà Miquel: meam, mira damunt aquella tauleta si hi ha una peça de quatre i du-la. Mon pare la donà al capellà i li diu: que no beneesqui que el mul es fa por. Déu li pagarà.

De cap manera pareix possible que un capellà mínimament conscient pugui congriar

odi dins el seu cor i obrar en conseqüència. Seria un vertader assassí, com diu Sant Joan. La manca d'humilitat ens pot fer arribar a extrems indesitjables.

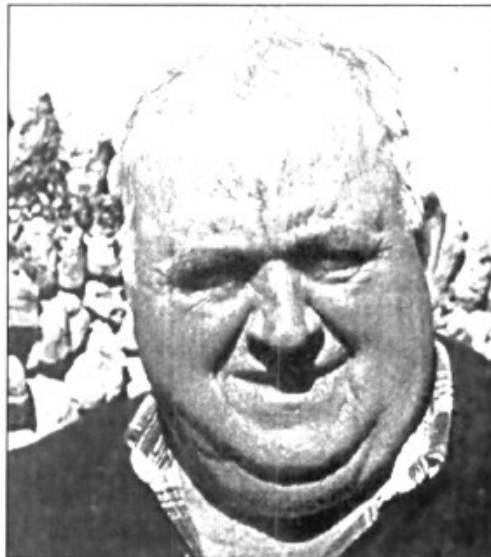
— *Després d'aquest fet del Sol Pas, què va passar?*

— Llavors vengué el moviment i tancaren el meu padrí. Quan mon pare arribà de fer feina, ma mare li diu: han tancat el padrí i volen 60 duros per amollar-lo i nosaltres no els tenim.

El poder, guiat per la venjança i l'avarícia, ho deu poder fer tot. L'amo en Joan, tenim el presentiment d'entrar dins les nits més fosques del poble de Maria, dins una llaga tancada, no curada, amb pus, enverinada, que necessita treure i amorosir.

— *Seguiu, l'amo en Joan...*

— Mon pare donà 300 pessetes a en T. i amollen es padrí. Mon pare li diu: pensa que només les te deix. Idò, va dir en T., si ara que m'has dat 300 pessetes, no vas a ca vostra i en dus 1000, vendrem a ca teva i et pegarem dos tirs. Mon pare ho diu a ma mare i ella se'n va a ca D. Onofre Sureda i les hi va deixar. Mon pare les hi du i la cosa quedà tranquil·la. Però la ràbia no es calmava. Hi havia mar de fons i mataren el sen Francesc de sa Calcera. Aquesta dona diu a mon pare: Joan, hauríem d'anar a cercar un poc de llenya. Demà aniré a cercar-ne deu feixos per tu i deu per nosaltres, diu mon pare. Quan la descarregaven hi havia en T.G. i en R.P. En R.P. diu a mon pare: Joan, que hem d'omplir la pipa i fumarem plegats, que no fos el darrer vespre.

Encengueren sa pipa i mon pare partí cap a ca nostra.

El cinisme, la hipocresia i la traïció eren presents. La besada de Judes anava inclosa en aquella pipada. Satanàs havia mogut els fils. Hi havia mans assassines que no figuraven.

— *Què més, l'amo en Joan?*

— Ma mare se n'anà a comprar una capsa de mistos a can Joan Saig. Abans d'entrar va sentir que deien: han d'anar a can Puro, a can Perico de s'Estany i a can Mio. Ma mare ja no va entrar i se'n va a can Perico i li diu: parteix que vénen a cercar-te. En Perico se'n va anar a ca l'Amo en Gabriel Bregat i li diu: enganxa el carro i duim a Ciutat. Posen dos manats de palla d'ordi i ell davall. Llavors ma mare ve a ca nostra i diu a mon pare: ves-te'n que vénen a cercar-te. Ell contestà: què he fet jo perquè vénguin a cercar-me?

Les ànsies i la pena d'una esposa i mare i la negror d'uns cors fets pedra, feien d'aquella nit, blanor de llàgrimes amargues i crueltat vampírica de set de sang. L'amo en Joan, angelet de 8 anys, ho veia tot, ho contemplava i no podia fer res.

Ell segueix contant: Ve a ca nostra en J. T. i en X. B. i toca a la porta. Mon pare s'aixeca a obrir-los. Aquests li diuen: han dit que venguéssiu un poc a la Casa de la Vila amb nosaltres i mon pare se'n va anar amb ells. Més tard vengué en M. de F. i digué a ma mare: estau tranquil·la que no passarà res. I a les 12 de la nit mon pare ja era mort.

Tot un calvari, camí de la creu, amb estacions, coronas d'espines, Judes, ambicions, ràbies i tir de gràcia.

— *Què vos han contat de la mort del vostre estimat pare?*

— Morí a Puntiró amb dos més, l'amo en Mio i l'amo en Jaume Gual. Els dugueren a tirar dins un pou en el camp nomenat «Camp de Jesús», a son Fred, devora Son Brondo, dins el terme de Sant Joan. Els hi dugueren en T. G., en P. C., en G. C. i en R. C. Llavors un pastor, l'amo Antoni Rei de Lloret, que guardava les ovelles, va veure com unes persones tiraven coses en el pou. El pastor sospità i anà a ca seva, encén un llum de carbur i se n'hi anà amb una carda i pogué destriar els tres homes dins el pou. Ben de matí anà a avisar l'Ajuntament de Pina. Els tragueren i no els volgueren. Llavors els dugueren a l'Ajuntament de Sant Joan. El jutge les retratà i envià a cercar falangistes per veure

si els coneixien. De Maria hi anà en J. G. i va dir que no els coneixia. Finalment els enterraren en el cementiri de Sant Joan. Quan després vaig estar llogat al Pujol, l'amo em va acompanyar al cementiri i em digué on estaven enterrats, era dins la terra a devora un xiprer petit, que ara ha tornat molt gros. La seva roba estava penjada a una estaca dins un quarto. No els volgueren fer cap classe de funeral, els ho negaren.

Un marier va passar per Puntiró i quan va veure aquella macabra escena, va compondre aquesta glosa:

QUAN VAIG VEURE EN JOAN GUAL
DAMUNT COSTES QUE DORMIA
VAIG DIR UNA AVE MARIA
DÉU ASSISTÍS SI PODIA
I ALS ALTRES DOS PER IGUAL.

— *Teniu cap document que acrediti aquesta mort?*

— Tenc la fe de mort i em digueren que els retrats són a la caixa de falange de Ciutat. M'agradaria tenir-los. Mon pare tenia 34 anys quan el mataren. El meu padrí va acabar de viure quan li mataren el seu fill, mon pare.

No hi ha dret que als 8 anyets un nin hagi de ser traumatitzat per cruels esdeveniments, amb sang freda, sense una miqueta de compassió. Atrevir-se a treure d'una família un pare que té al seu càrrec uns pares, una esposa i uns fills. A vegades hi ha un accident, una desgràcia, etc., però per no res, per ràbies, llevar vides, tacar-se de sang calenta i germana, negar el pa a una família i dels seus pocs recursos fer-ne bauxes i divertiments, es per recordar-ho, penedir-se, no tornar-ho fer i reparar aquest terrible mal, d'algun manera. No esperar que el temps

castigui set generacions, sinó acurçar-ho amb mars de llàgrimes, sentiments d'amor i apropaments de cors.

— *Quasi seria millor no seguir parlant després d'aquesta història, però també ens agradaria saber alguna cosa de la vostra vida després d'aquests vuit anys.*

— Vaig seguir un poc anant a l'escola. Ens feien formar davant la creu dels caiguts que hi havia on ara hi ha l'olivera, i nos feien anar a missa. Record que un dia, quan estàvem formats, vengué el batle, en R.R. i me va dir: surt de files, roig. Jo hi vaig anar. L'amo en P. M., que era municipal, me digué: cada dia matí has de dur un duro a en G. i jo no li vaig dur mai i un dia me criden damunt Can Xirme i me diuen: estàs condemnat a pagar un duro cada dia, me diu el jutge i jo li vaig contestar: Vosaltres que vos enduguéreu mon pare, que m'hagués pogut donar el duro, però ara no en tenim. Me contestaren: saps que has de menester tu, que te duguin a la carretera com hi dugueren ton pare. Mos hi podeu dur a tots, contest, i no mos veureu pus. Això va acabar així i no vaig pagar al duro.

No els havia bastat fer estelles de la soca, ara en volien fer del rebrot tendre. Era molta la set d'uns pobres desgraciats. Més mal estan ells que hauran tastat l'amargor del caïnisme.

— *Encara n'hi ha més, l'amo en Joan?*

— Llavors, quan era el batle en G. M., mos feren entregar 600 kg de blat. Els pesaren i el batle diu: falten 6 kg. No en tenim pus, diguérem. Idò els cercau, contesta el batle. No hem de cercar res per vós, diguérem, i mos

agradaria que mos digués on hem d'anar a cercar la farina per pastar. Aquí respon el jutge, que era n'A. G. i diu: carregau quatre sacs de blat en es carretet de sa somera. Llavors el batle encara mos va fer pagar 1000 pessetes de multa. El jutge digué a ma mare un dia que la va veure: encara segueix la poca vergonya en el poble.

— *I després de tot aquest entremaliat, què?*

— M'hagueren de llogar per pagar els deutes. Vaig estar sis anys amb l'amo en Joan des Pujol, a Sant Joan. Era una família com si tornàs tenir mon pare. M'estimaven. Ho donaria tot per ells.

En el camí de la creu sempre hi ha un Cirineu. Segur que aquesta família va ajudar, amb el possible, a superar el trauma de la tragèdia.

El nin ha tornat un jove i va a la mina de carbó on s'hi queda sis anys per fer-hi feina. Una vegada les coses s'han estabilitzades l'amo en Joan torna a ca seva per seguir la tradició del pare i padrins, el conrar la terra. Ell és ja un jove esbrinat i comença a sentir estimació per aquella que seria amiga, companya, esposa i mare dels seus fills.

— *Com fou tot això, l'amo En Joan?*

— Als 24 anys me vaig casar amb na Coloma Font Cifre que en tenia 30.

La senyora Coloma és aquí, a la taula, amb nosaltres, ha escoltat sense dir quasi res i quan li demanam si estava enamorada d'en Joan, contesta amb veu dolça:

— «Estàvem enamorats tots dos».

L'amo en Joan i madò Coloma han estat molt amables. Ells tenen quatre fills i set netets. N'hi ha dos que estudien en el monestir de Lluc. Vos donam les gràcies per haver volgut parlar. Segur que molta gent de Maria sent el que us feren i a altres els sap greu haver obrat d'aquesta manera. Esperem que mai més se sentin dir barbaritats i atrocitats com aquestes. Tal vegada, el poble de Maria, un dia assenyalat, podria fer un gest sincer de reconciliació. Dins un clima d'amistat les ferides d'uns i altres cicatritzarien millor. Si un rector de Maria hagués tingut la desgràcia de beure sang d'aquest calze, els capellans d'avui, empegueïts, demanen clemència i misericòrdia.

Pere Fons

de la revista *Fent Carrerany*
(núm. 103) Març de 1995

DIGUIN EL QUE DIGUIN, NO HO CREC

Nhi va haver més d'un que el mes passat va quedar escandalitzat per la portada que vaig realitzar al nombre corresponent al juny, que, com bé recordareu, estava dedicada a la construcció del nou poliesportiu cobert que sembla es farà als voltants de Consolació o de Son Juny. Idò bé, estic convençut que l'exageració que s'hi marcava ha servit per a alguna cosa. Els polítics del pepé de la nosra vila, tal com poguéreu llegir en un diari Balears, es varen apressar a deixar ben clar que tenien ben en present que la construcció de l'esmentat poliesportiu no farà malbé l'entorn i que de cap de les maneres Consolació en sortirà mal parat.

Ho cregueu o no, segur que varen tenir en compte el que la portada de Mel i Sucre suggeria a l'hora de mostrar públicament el nou projecte, ja que les seves actuacions de desgavell, menyspreu pel medi i mal gust urbanístic han quedat més que demostrats durant els seus mandats. Per això crec que la nostra revista moltes vegades ha servit, i ha de continuar servant (entre d'altres coses), perquè la inconsciència de la gent no en faci de molt més grosses.

Us imaginau, però, la zona de Consolació amb una macroconstrucció d'uns quants mils de metres quadrats quina presència tendria en un lloc tan característic del nostre terme municipal?

Només voldria que els nostres estimats polítics tinguin en compte totes les possibilitats que comportin una construcció idònia del nou poliesportiu, que tinguí el menor impacte ambiental possible, que aglutinin d'una vegada totes les instal·lacions esportives que ara estan tan disperses i, finalment, que tinguin en compte que de cap de les maneres convé duplicar els poliesportius. Em referesc concretament al que té previst construir la mancomunitat Pla de Mallorca a l'altra banda de Son Juny. Convé que les dues institucions, abans de començar les obres, es posin d'acord, no sigui cosa que Sant Joan ben aviat tenguí dos poliesportius coberts amb les seves corresponents instal·lacions adjacents gràcies al mal cap dels qui les comanden.

Joan Font

GARBES DEL P. GINARD (8)

Transcripció i notes de Josep Estelrich i Costa

Els papers antics donen fe de què les festes patronals de sant Joan Baptista ja es feren l'any 1498, i potser molts d'anys abans. Totes les dades que hem recollit de l'arxiu parroquial mostren que les festes patronals les feien per Sant Joan de juny. Així sempre, fins l'any 1911. No tenim cap notícia de quan es feren els anys de 1912 a 1917. Consta que l'any 1918 foren per la festa de la Degollació de Sant Joan, per Sant Joan Degollat, com sol dir el poble. De llavors ençà les festes s'han mantengut pels darrers dies d'agost, llevat d'algun any en què s'intentà, sense massa acceptació popular, retornar-les al 24 de juny¹.

Fra Rafel Ginard Bauçà va recollir de fonts orals una informació molt ampla i detallada de les Festes de l'estiu a les primeres dècades del nostre segle, una garba ben atapeïda de notícies sobre com, acabades les messes, es divertien els nostres avis en les acaballes dels dies calorosos de la temporada estiuenca.

LES FESTES PATRONALS²

La diada

*Anit se fa sa revetla
del gloriós Sant Joan
i els obrers demà aniran
per vila amb sa canya verda.*

La festa popular se devia fer antigament pel naixement de Sant Joan, perquè llavors les canyes encara són verdes. Als nínxols del retaule major hi posaven canyes verdes. A l'Ofici dos regidors acompanyaven el predicador a la trona i l'Ajuntament se posava dret. A l'oferta donaven clavells; el saig anava a cercar-los.

Més tard passaren la festa cívica al mes d'agost, al dia 29, per la Degollació de Sant Joan. Alguna vegada provaren de fer-la pel juny, però no anà bé, perquè encara no hi havia *calius*. Els joves encara no havien pogut fer doblers; ningú havia venut gra, ni metles, no havien collit, ni venuts els porcs. Diuen que tot el temps que hi ha flor d'estepa, és senya de pocs diners.

Els preparatius

Els obrers pagaven la festa.³ Deu fer una cinquantena d'anys els obrers sortien a captar un diumenge o dos abans de la festa, duent una canya verda engalanada de clavells ficats dins les fulles; també hi posaven flocs, macades de flocs de colors. Aplegaven doblers i blat, una escudella, un almud o una barcella, que era el

màxim. Donaven a beure aiguardent a tots els qui donaven qualche cosa. La botella estava dins un mocador de daus vermells, fermat pels quatre cantons.

*Si a cas el rector envia
els obrers a cercar blat,
digues-los que hagués anat
p'es rostoi quan n'hi havia.*

Per Sant Joan (lo mateix que per St. Antoni, el Corpus, i Sant Sebastià, festes en què duien murta, senyal de processó) anaven a Massanella a cercar murta, mala de treure a carregador perquè estava a llocs malavinents. Posaven tanyades de murta davant la carrera i a les baules de cas batle, regidors, rector i capellans. Hi pegava molt bé la murta decorant les baules de llautó de la rectoria. Posaven també pins pels carrers de Palma i Major (o carrer d'Es Mig), que primer tenia una acera ampla, empedrada al mig.⁴

Els torroners

Madò Cerol, d'Inca, duia torró, avellanes i cacauets. Les abelles voletejaven pels torrons, que regalimaven per la calor del mes d'agost. Si hi havia qualche tros de torró destapat, madò Cerol, perquè les abelles no hi anassin, davant la gent, amb saliva, aferrava neula als torrons. Per dos reals tenien una barra de torró.

També venia a vendre En Pep d'ets Uis, de Manacor. Cada any venia amb una dona distinta.

—*I que no veus que se deixen la dona com qui anar a manllevar s'ase?*, deia en Rafel Masseno.

Mestre Jaume Saig de Petra venia a fer títeres. A ell no el veien, i treia les figures per damunt d'una tela penjada. També hi havia rodes de rifa: per cada rodada, una peça de dos.

A Cas Sabater venien «aigo-amb-neu», l'única volta de l'any. Duien a pilots la neu amb càrritx sec, de les cases de la neu del puig Major. El carro que duia els pilots de neu tot era suc. Era més mal de fondre que no el gel d'ara. Feien l'aigo-amb-neu amb unes bombes de mà, amb una ansa damunt. La bomba de rodar vingué després. La bomba no voltava, anava envant i enrera, i amb la paleta cada punt havien de desferrar els costats que se gelaven primer que enmig. La costum era passar per Cas Sabater a prendre l'aigo-amb-neu el dissabte a vespre, amb ensaimada o sense. Tenien uns tassons amb un gran cul per servir aquell gelat. El vidre anava barato. Venien ensaimades a peça de quatre i, si no les havien despatxades totes el dia de la festa, el dilluns les venien a dos cèntims.

L'horabaixa del dissabte

Horabaixa del dissabte se passejaven les xeremies per la vila, amb el dimoni davant davant, que és un dels papers principals de les festes.⁵ El que feia de dimoni era de Lloret; era «el qui ho feia millor de Mallorca», deia ell. Li donaven 30 ptes. i unes espartenyets. Ni el dimoni de Montuiri ni el de Petra donaven tan bon compte, ni tenien una carota tant de dimoni.

A vegades torejaven un bou el dissabte horabaixa. El torejaven amb cans de bou. Un any el bou les va fugir del tancat, devers Can Parric, i fins a Vilafranca varen córrer.

*Els obrers varen cercar
uns mals atoreadors.*

*La vaca les va escapar
i la varen agafar
per la virtut del Senyor.*

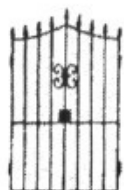
També posaven un pi collit del mateix dia, que feia reina, pelat, esporgat d'escàtils, ben planejat i ensabonat, amb un gall a dalt. Cercaven un pi llarg que a vegades arribava fins al rellotge del campanar. Era mal de pujar. S'enginyaven amb terra dins la butxaca dels calçons, amb un cerro, troca de fil filat, que lligaven a l'arbre. Així i tot no pujaven. L'arbre estava sostingut per tres cordes que partien del campanar, de can Tronca i de Can Parric. Un any, un, per aquestes cordes, anà fins al gall.

Entrada de nit, a l'església cantaven unes Completes ben solemnes, amb bones orgades.

La revetla

El trull de la revetla era devora l'església. Els

FERRERIA

Pedro Mestre

PORTES BASCULANTS :- BARRERES
BALCONS :- FERRO RUSTIC
FERRERIA AGRICOLA :- AUTOMATISMES

C/. Jaume Mas Noquera. 23
Tels. 52 65 11 - 52 60 63 07240 SANT JOAN

Ferreteria de Sant Joan

C/. de Palma, 17 • 0724 - SANT JOAN
Tel.: 52 65 33

CÒPIES DE CLAUS AL MOMENT

VENDA D'EINES, DE PINTURES,
DE MAQUINÀRIA, BRICOLATGE

obers donaven cap a tot. Posaven un cadafal emmurtat per la música. Feien un rotlo de pins verds amb un cordó de murta amunt. Il·luminaven el rotlo amb un fester i hi cremaven teia, i feia molt de fum, i el dimoni era l'encarregat de fer foc, amb un caramull d'estelles. El fester feia molta claror perquè hi posaven molta de teia i molta llenya. El subjectaven pel mànec a una peça de marès amb un forat. El dimoni posava orde: feia fer els al·lots enrera, i si anaven al fester els decantava. Més envant posaren «bufetes», fanalets, pels pins del ball.

El ball del dissabte era dejorn; era lo primer de tot, abans dels focs. El dissabte no pagaven res per ballar. No hi sonava la música sinó les xeremies. El plat fort de la festa eren els focs. Cremaven quatre rodes de foc, i quatre coets. Quan encenien les rodells el dimoni s'hi posava davall, i en fer el tro final se tirava en terra. Entre i entre els focs, la música sonava.

El matí de la diada

Els xeremiers el dia de la festa, el matí, abans de tenir res que fer, feien «les absoltes» per vila amb el dimoni. Fer absoltes era passejar-se sonant, i tots els al·lots hi anaven.⁶

Els obrers anaven a acompanyar al·lotes de ca seva a l'església, per l'Ofici, si els enamorats els ho comanaven i pagaven. Els obrers senyalaven lo que s'havia de pagar per l'acompanyada de les al·lotes. Regularment se'n manaven les al·lotes d'en una en una, en no esser que fossin amigues o del mateix carrer. Les acompanyaven els dos obrers, un a cada banda d'ella, amb la canya verda enflocada i enramellada d'alfabeguera. L'enamorat no hi

anava. Hi anava la música i el dimoni. Les acompanyaven fins al portal de l'església i les donaven aigua beneïda. I a cercar-ne una altra. Era una de les maneres de fer diners per pagar la festa. També acompanyaven l'Ajuntament en entrar i en sortir de l'Ofici. Sempre amb la canya. Al temps de l'oferta estaven canya amb mà. I en sortir de l'església, també amb sa canya.

Les corregudes

En sortir de l'Ofici feien les corregudes. Els obrers havien aplegat les joies, anant per les botigues amb les xeremies, abans de l'ofici. Els donaven unes ferradures, un morral, unes espartenyas, un mocador, coses que valgessin poc, perquè eren regalades. Les corregudes les feien als Calderers, o a Gossalba, o en el Camp d'En Fiol. Corrien cavalls, someres, muls, cada un corria amb sos seus. Corregudes d'homes, d'al·lots, d'al·lotes. Corrien les bísties un morral, ferradures, cabestrells o coses per l'estil, peces de bístia. Els homes, un pollastre; els al·lots, una dotzena d'ensaimades; les al·lotes, un rebosillo o mocadors. Les joies estaven

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 3.000 ptes.

Nom:.....
 Cognoms:.....
 Carrer:.....núm.:.....
 Població:.....cp:.....
 Banc o Caixa:.....oficina.....
 carrer:.....núm. de compte:.....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol membre de l'equip de redacció o enviau-la a:

MEL I SUCRE Sant Joan, Ramon Llull, 48

firma

penjades a canyes verdes. Hi anaven el dimoni i les xeremies. El dimoni també corria tot sol i era la part còmica, i també guanyava una ensaimada o cosa semblant.

L'horabaixa es feia processó amb el tabernacle de Sant Joan i amb tots els penons que anaven a les processons de les festes grosses.

Acabada la processó es corrien cintes.

El ball

El vespre se movia el ball. Els obrers feien un tancat amb bancs respatlens que anaven a cercar per les cases. Per temps, diuen que empraren els bancs de l'església i el cap de la parròquia presidia el ball. Això és cosa d'enrera.

El saig encantava la primera mateixa. I els quatre que pretenien més, se la disputaven per la seva al-lota. Gran expectació. «Veiam de qui

serà», se demanava la gent. A vegades la cosa anava engrescada i per amunt.

Deia el saig abans de començar el ball.

— Dotze reals per sa primera. Va a qui més hi diu.

Repetia lo mateix.

— Dotze reals a la una, dotze reals a les dues...

I un deia:

— Tretze.

A vegades s'enfilaven fins a quinze o setze reals.

A la primera balladora l'anaven a cercar de ca seva amb la música. Per les altres ballades feien pagar segons lo convengut. Funcionava el fester durant el ball, sonava la música i el dimoni feia foc. No hi havia rodelles ni coets. La darrera mateixa també l'encantaven. I així acabava la festa.

NOTES

¹ Vegeu una informació documentada de les festes patronals de Sant Joan al llarg dels segles, a J. ESTELRICH i COSTA. *Gavelles per a la història. I. Les festes patronals*. MEL I SUCRE, núm. 158 (agost 1993), pàgs. 24-27.

² GINARD BAUÇÀ, Rafel. Manuscrits inèdits. APSJ (Arxiu parroquial de Sant Joan), 29.3.1, fs. 31-39; 29.3.7, fs. 1-9.

³ *L'obreria del gloriós sant Joan Baptista*, des de la seva institució a principis del segle XVII fins a la seva extinció a principis del segle present, va ser l'organisme responsable de les festes patronals. Els obrers de Sant Joan, que habitualment eren dos, duien, per comissió del rector i dels jurats o regidors, tot el pes dels preparatius i de la realització dels actes del programa. Una canya verda, ben enflocada, era el signe del seu càrrec. El primer document que hem trobat sobre el paper dels obrers a les festes patronals és de 1632.

⁴ Els portals i la nau de l'església i el portal de la Casa de la vila eren guarnits amb tanyades de poll. (APSJ, 61.2, f. 56v.)

⁵ La primera notícia documentada del dimoni és de 1734, en què li feren un vestit de *tela de corder*, o tela de sac (APSJ, 61.2, fs. 56v. 57v.).

⁶ En temps més antic, d'aquesta volta per la vila en deien *fer les taules*. S'aturaven a fer una sonada davant les cases del rector, batle, jurats i famílies benestants. En correspondència, rebien donatius per a les festes. (APSJ, 61.2, fs. 47, 48v.) En temps posteriors anaven per les botigues i captaven joies per a les corregudes.

 "la Caixa"

AGÈNCIA DE
SANT JOAN

Carrer Bellavista, 38

Tel.: 52 60 78

PLANTERS i ORNAMENTALS
NICOLAU

C/ de Ramon Llull, 52
07240 Sant Joan
Tel.: 56 03 46
52 61 87 (part.)

PLANTERS

ORNAMENTALS

mel i sucre, dolcet, dolcet

▶ **CADA ANY**, a començament d'estiu, a Sant Joan, i molts d'altres pobles de Mallorca que tenen piscina pública, es repeteix la mateixa història: problemes i dificultats de tota classe per trobar la persona o persones que tinguin cura de la instal·lació per mantenir-la en condicions sanitàries,

higièniques i de seguretat suficients perquè pugui ser utilitzada per la gent amb un mínim de garanties. Però per donar garanties suficients als usuaris, l'única solució és professionalitzar el servei i dedicar una gent al manteniment de la piscina i a la vigilància. Això vol dir dedicar un elevat pressupost, durant tot l'any, per tenir

obert un servei durant poc més de dos mesos, cosa que, en un poblet petit com el nostre, pot ser econòmicament insostenible. Tot plegat és un exemple més de falta de previsió i de fer coses alegrement per guanyar vots prop d'unes eleccions, sense fer comptes de com es mantendran en el futur i ni tan sols de si es podran mantenir. La improvisació al poder.

▶ **JA ÉS UN tòpic nacional.** En aquest poble nostre, perquè s'arreglin les coses hi ha d'haver

una desgràcia. Per comprovar-ho, anau al camp de futbol i mirau el bot vertical (10 metres) que hi ha darrere les casetes del bar. I tothom hi pot arribar peu pla, fins i tot un infant de pocs anys, sense haver de passar cap tipus de barrera ni reixat. Ja veurem quan hi posarà l'ull l'autoritat competent. Però els votants del partit en el poder aguanten això i molt més.

Convendria professionalitzar el manteniment de la piscina municipal?

▶ **ELS SANTJOANERS ESTAM** d'enhorabona. O almanco, amb la línia política que caracteritza la majoria política local, així hauria de ser. Els darrers terratrèmols polítics del PP han propiciat que els vergeristes (seguidors del montuïrer Joan Verger) agafin posicions importants dins el Govern. Segons la manera de fer de la gent d'aquest partit, el nostre poble (governat per un batle del PP vergerista) n'hauria de sortir beneficiat. De tota manera, fa mal fiar-se de personatges que tradicionalment han agranat cap a ca seva.

Joan Bauçà

Cooperativa Agrícola
SANT JOAN

«Tota casta de
productes del camp a
bon preu»

Carrer de Petra, s/n

Tel.: 52 63 24

Elèctrica

PEP DES SAIG

instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 ☎ 52 63 23
Sant Joan

Teranyines. Col·lectiu per la Recerca Històrica Santjoanera

Reunió del dia 6 de juliol de 1996

La sessió s'inicia recordant que el passat dia 2 s'han complit els dos anys de la constitució del Col·lectiu i es presenta una breu memòria del que s'ha fet durant aquest primer bienni: l'edició d'un full de presentació del Col·lectiu, i d'un altre sobre la col·lecció «Monografies santjoaneres», una conferència de la Dra. Maria Barceló «Valors de la Història local», l'edició i acte de presentació d'una carpeta de «Goigs de la Mare de Déu de Consolació» a cura de Joan Bauçà, la publicació i presentació de la Monografia 3, «Sant Joan, un temps» de Carles Costa, la presentació del llibre «El P. Rafel Ginard Bauçà. Obra poètica», de Pere Rosselló Bover, la promoció de la declaració de Fill predilecte a favor del Sr. Miquel Gayà i Sitjar, l'edició i presentació de la Monografia 4 «Miquel Gayà i Sitjar, una trajectòria de serenitats estètiques» de Joan Maimó i Vadell, amb un concert de la Coral dels Antics Blauets, l'organització, conjuntament amb la Biblioteca municipal, d'una taula rodona sobre «Miquel Gayà i Sitjar, la seva vida i la seva obra» amb la participació de Nicolau Dols, Joan Mas, Damià Pons i Pere Rosselló, i el muntatge de l'Exposició «Vida i obra de Miquel Gayà i Sitjar. El Col·lectiu considera que el balanç és prou satisfactori i encoratjador.

Han quedat constituïts en el si de Teranyines tres equips de treball: l'equip de magatzem, coordinat per Francesc Canuto, el de difusió, coordinat per Carles Costa, i el d'administració, coordinat per Joan Mates.

S'acorda la celebració d'un acte públic per divulgar una comunicació sobre el patrimoni cultural de Sant Joan, presentada per Arnau Company i Bernat Campins al III Congrés «El nostre patrimoni cultural», organitzat per la Societat Arqueològica Lul·liana.

Es manté un diàleg sobre algunes de les senyes d'identitat del nostre poble: les festes patronals, el Quart Diumenge, l'escut, la bandera i l'«Himne al poble de Sant Joan», i es fan diverses propostes per al seu manteniment i la seva revaloració.

En el capítol d'informacions, es comenta la publicació del llibre «Croquis artanencs» del P. Rafel Ginard i es formula el propòsit de fer-ne una presentació al públic santjoaner. S'anuncia la pròxima edició de la Monografia 5, «Els malnoms de Sant Joan», la immediata enquadernació de 50 volums de *Documenta*, i l'estat avançat de preparació de la Monografia 6 amb l'obra inèdita de Josep Estelrich i Mieres.

ES PES CARNAL ÉS DE PLOM

Me pesa fa molt de temps
sentir parlar de tal tema.
Per onsevulla ho sents
i s'ha convertit en dilema
quan ja fa olor de fems
i pren com es foc i crema.

Lamentacions nacionals
on sols parlen del negoci
profanacions infernals
que és ridícul qui no el faci
i amb corrupcions generals
vivint cap baix en desgraci.

Matrimonis corromputs
maltractaments als infants
on es dies malviscuts
corrompen petits i grans.
No es fa cas de les virtuts
i els humans són com els cans.

El «lema»: violacions,
droga, atur i malestar,
jovent amb prostitucions
amb l'aire corromput malsà,
del Govern males lliçons
jo dic quin món més malplà.

Qui és el culpable senyors?
Pareix que és el que governa,
pornografia i brutors,
on l'humà allà s'emperna
trescant sens lluita els errors
o negra claror l'enlluerna.

Llibertinatge a balquena,
llibertat no és lo mateix:
el llibert fang el malmena
i el corrupte hi viu i creix,
així com pot se remena
enc que porti gros es feix.

Bàrbara Matas Sastre

ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS I EMPRESARIS DE SANT JOAN-PIMEM

L'Associació de Comerciants i Empresaris de Sant Joan-PIMEM neix com un servei més de la patronal PIMEM, però enfocada totalment al poble de Sant Joan, per atendre els seus problemes i plantejar les possibles solucions.

Per això ens vàrem posar en contacte amb la gent de Sant Joan i trobàrem gent preocupada i amb voluntat de col·laboració.

Per això es crea l'Associació de Comerciants i Empresaris de Sant Joan-PIMEM.

Així els nostres associats, a més dels serveis de caire general que els ofereix PIMEM, com són ara les assessories fiscals, laborals, jurídiques, etc., els convenis amb entitats financeres que ens ofereixen crèdits fins al 8'55%, els convenis amb Repsol per gaudir de descomptes en benzines i gasoils, ara també, els comerciants i empresaris de Sant Joan tenen la seva pròpia associació que, amb la Junta

Directiva al capdavant, ja està lluitant per tenir un Sant Joan millor, amb més qualitat, oferint un millor servei i mantenint un alt nivell de professionalitat.

Si desitjau més informació us podeu posar en contacte amb el secretari territorial de PIMEM, Antoni Gayà Batle, al telèfon 84 41 48, fax 84 41 49 o amb la Junta Directiva de l'Associació, formada per:

Presidenta: Montserrat Payeras

Vicepresident: Francesc Nicolau

Secretari: Antoni Gayà

Tresorera: Margalida Estelrich

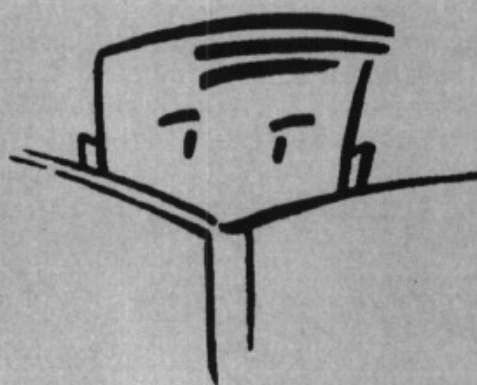
Vocals: Antònia Gayà, Jaume Jaume, Xisco Juan, Llorenç Nicolau, Joana Jaume, Bàrbara Matas, Joan Bauzà, Pere Mestre, Maria Mesquida i Miquel Florit.

Si vols tenir la nova camiseta
de Mel i sucre

Ja és Nadal

ja la pots adquirir a Ca na Blanch

Acosta't
als **Llibres**
i **JA VEURÀS**

METEOROLOGIA

«PER SANT PERE , ENREVOLTEN LA FIGUERA»

Dia	Temperatura		Precipitació	Cel	Vent dominant	Fenòmens observats	Mes: juny	Any: 1996	
	Max	Min							
1	28	13		clar	llevant		Estació: Revista Mel i Sucre de Sant Joan de Mallorca		
2	22	14	30,1	tapat	llevant	tormenta			
3	18	12	6,0	tapat	tramuntana		Fonts: Guillem Company, Miquel Alzamora i Miquel Company		
4	22	13		2/4 tapat	gregal				
5	27	13		clar	gregal		36,1	Precipitació parcial	
6	29	14		clar	gregal				
7	31	15		clar	variable				
8	27	15		clar	xaloc				
9	29	16		clar	xaloc				
10	31	16		clar	gregal				
11	31	16		clar	llevant				
12	32	16		clar	llevant				
13	32	18		clar	llevant				
14	32	20		clar	gregal				
15	29	18		clar	gregal	vent fluix	4,6	Precipitació parcial	
16	33	18	4,6	2/4 tapat	gregal	tormenta			
17	31	17		2/4 tapat	llevant				
18	33	16		1/4 tapat	variable				
19	33	18		1/4 tapat	migjorn				
20	34	18		clar	migjorn				
21	32	19		clar	variable	vent fluix			
22	30	18	1,2	1/4 tapat	variable	vent fluix			
23	27	16	4,0	tapat	llevant				
24	23	11		1/4 tapat	gregal	vent fluix			
25	24	12	3,7	3/4 tapat	mestral		8,9	Precipitació total	
26	24	11		3/4 tapat	mestral				
27	29	12		1/4 tapat	ponent				
28	32	13		clar	llebeig				
29	31	15		clar	llebeig				
30	30	16		clar	migjorn				
31									
	28,8	15,3							49,6

No ens cansarem de repetir-ho que la paradoxa del nostre clima és la seva diversitat. L'atzar ha fet que el mes de juny d'enguany hagi estat un mes no tan calorós com és costum. Aquesta excepcionalitat també s'ha repetit durant el principi del juliol i, a través de la TV, hem pogut veure imatges insòlites dels Pirineus i els Apls emblanquinats per la neu a causa d'una advençió d'aire àrtic que ha arribat fins la latitud 39, o sigui terra nostra.

El mes de juny s'ha caracteritzat per la diversitat de tipus de temps i, en què una vegada més, la pluja ha vingut del llevant. Durant el mesos d'estiu, l'anticicló de les Açors sol cobrir bona part de les nostres illes, la qual cosa dona una estabilitat únicament alterada per la presència d'aire fred en altura o d'aire calent en

superfície provinent d'Àfrica. Enguany, aquesta premissa no s'ha complert, tot i que hem tengut dies clars i calorosos.

La pluja caiguda feia perillar una mica els sembrats, davant la possibilitat que els sortissin rovell i que els meloners i d'altres s'emmalal·lissin. No obstant això, davant la presència de molts de dies de vent de ponent i de gregal la sensació de frescor ha estat contínua. La pluja que duim d'ençà l'any agrícola és la següent:

setembre	60,6
octubre	70,1
novembre	102,5
desembre	46,8
gener	100,8
febrer	50,3

març	36,0	dia 23	4,0
abril	71,6	dia 25	3,7
maig	67,9	TOTAL	49,6
juny	49,6		

que suma un total de 656,2 l, una xifra excel·lent que ha mantingut el sòl amb un excedent hídric per a l'agricultura. La pluja recollida durant el mes de juny ha estat la següent:

dia 2	30,1
dia 3	6,0
dia 16	4,6
dia 22	1,2

En resum, en sortir aquestes ratlles els sembrats ja estaran quasi tots segats, la qual cosa descansarà una mica els pagesos, que també disfrutaran amb els melons eriçons i calapoters. En definitiva, alhora de sortir aquest escrit no podem dir allò «pel juny, la falç al puny».

Miquel Company i Miquel Alzamora

Bon profit

Pastís d'albergínies

Ingredients per a 4 persones: 700 gr d'albergínies, 300 gr. de carn picada, 1 ceba grossa, 3 grans d'all, 2 tomàtiques madures, 1/2 litre de llet, 50 gr de mantega, 50 gr de farina, sal, pebrebo i nou noscada. Per elaborar aquest plat primer tallam les albergínies a rodanxes i les posam amb sal dins un colador per escórrer. Després enfarinam les albergínies i les fregim lleugerament; tot seguit les posam damunt d'un pedàs per escórrer l'oli. Sofregirem la ceba picada i la carn amb els alls picats i la tomàtiga. A part, preparam una beixamel amb la mantega, la farina i la llet. A continuació preparam un motlle o una rostidora i anam posant les albergínies col·locades fent sostres amb la carn i la beixamel i ho acabam amb un sostre de beixamel. Ho posarem dins el forn durant uns 15 minuts a una temperatura de 180°. En treure'l es pot servir amb la mateixa rostidora o desmoltat.

Supremes d'amfós al fonoll marí

Ingredients per a 4 persones: 1 amfós de 1.5 kg. 1/2 litre de brou de peix, 200 gr d'hortalisses (ceba, àpit, pastanagó, porro, etc.), 2 dl de vi blanc, 1/4 l de nata, 2 ous, 100 gr de mantega, 1 cullerada d'herbes seques, 1 llimona, 500 gr de julivert, fonoll marí, sal, pebre blanc. Per elaborar aquest suculent plat primer desespinau el peix i feis les supremes (filets o tallades) i les marinam amb el suc de la llimona. Feis el brou de peix amb les espines i les hortalisses. A continuació escalfau el peix amb una mica de brou, el fonoll marí i el vi blanc. A part, preparau la salsa amb la nata i els vermells d'ou. Al final afegiu-hi les herbes seques. Col·locau damunt una safata el peix i afegiu la salsa per damunt. Ho podeu acompanyar amb les patates bollides untades amb la mantega i el julivert picat.

«Rumbo» (crema de moniatos)

Ingredients per a 4 persones: 1/2 kg de moniatos, 3 ous, 1 cullerada grossa de fècula de blat de moro, 1/4 l de llet, 1 llimona i canyella en pols. Per preparar-los primer es couen els moniatos, en ser cuits feis un puré de moniatos amb el sucre, la canyella i la ratlladura de la llimona. A part, feis una crema anglesa amb la llet, els vermells d'ou i la fècula. Seguidament mesclau la crema i el puré; ho abocau dins plats o petites greixoners de la manera més convenient. Ho podeu adonarnar amb els blancs d'ou pujats a punt de neu.

Agenda - Juliol

Natalicis

Bartomeu Bauzà Carralero (20-VI-96)
Maria Sastre Costa (15-VI-96)

Defuncions

-

Noces

-

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 14: Petra
Dia 21: Porreres
Dia 28: Sant Joan
Dia 4 agost: Vilafranca
Dia 11: Ariany
Dia 18: Montuïri

Horari d'autobús

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 7.50 h; 13.00 h; 15.20 h;
16.20 h; 18.20 h; 19.30 (dies feiners).

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 8.25 h; 10.00 h; 18.25 h;
19.30 h (dies festius).

Horari d'assistència mèdica

Centre sanitari: 10.30 h - 13.00 h (de dilluns a divendres).
PAC de Vilafranca: resta d'hores.

Horari de farmàcia

De 10 h a 13.30 h / De 17.30 h a 20.30 h

Horari de misses

20 h (dies feiners) / 10.30 h i 20 h (dies festius)
Consolació: 18 h

Telèfons d'interès

Bombers: 55 00 80
Centre Sanitari: 52 63 11
GESA: 55 41 11
Ajuntament: 52 60 03
Apotecaria: 52 62 52
Centre meteorològic: 26 46 10

Guàrdia Civil: 56 00 27
OCB: 72 32 99
PAC (Vilafranca): 56 05 50

El temps

Pluviometria G. Company

Juny

dia 2	30,1
dia 3	6,0
dia 16	4,6
dia 22	1,2
dia 23	4,0
dia 25	3,7

Total mes 49,6

Total acumulat: 416,1 l/m²

La lluna

Plena de dia 2 a dia 6

Minvant de dia 7 a dia 15.

Nova de dia 16 a dia 22

Creixent de dia 23 a dia 31

Efemèrides

JULIOL DEL 76 A SANT JOAN

- La revista del Teleclub publica un parell d'articles ben interessants sobre festes i la coral.

JULIOL DEL 86 A SANT JOAN

- El bar Sa Granja es va tancar.
- Mes de temperatures no gaire altes. Hi va haver moltes paparres i pigota borda.
- Preu del gra durant aquell estiu: favó a 34 ptes.; ordi a 22 ptes.; i blat de 26 a 27.5 ptes

Gracià Sànchez

TERANYINES

Si vols fer poble
i conèixer la teva història
subscriu-te a les

MONOGRAFIES SANTJOANERES

